

34305

Reg. No.

--	--	--	--	--	--	--	--

III Semester B.Com. Degree Examination, March/April - 2022

SANSKRIT

Rajadharma in Kautilya Arthashastra and Swastya Samrakshanam
(CBCS Semester Scheme Freshers 2019-20, 2020-21 and onwards)

Paper - III

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions to Candidates:- 1) Answer in Sanskrit/ Kannada/ English.
2) Answer Question No. I in Sanskrit only.

I. समुचितम् उत्तरं चिनुत।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose the correct answer.

1) कौटिल्येन विरचितस्य ग्रन्थस्य नाम किम्?

अ) कामशास्त्रम्   आ) अर्थशास्त्रम्   इ) मोक्षशास्त्रम्   ई) धर्मशास्त्रम्

2) अर्थशास्त्रे कति प्रकरणानि सन्ति?

अ) षोडश   आ) एकादश   इ) अष्टादश   ई) पञ्च

3) कौटिल्यस्य जन्म नाम किम्?

अ) विष्णु गुप्तः   आ) धर्मगुप्तः   इ) धनगुप्तः   ई) धान्यगुप्तः

4) आषोडशात् वर्षात् किम् आचरेत्?

अ) नाटयम्   आ) ज्ञानम्   इ) ब्रह्मचर्यम्   ई) विवाहम्

5) आश्रमाः कति?

अ) चत्वारः   आ) षट्   इ) पञ्च   ई) एकादश

6) आन्वीक्षिकी नाम का?

अ) शिक्षा   आ) कल्पः   इ) ज्योतिषम्   ई) तर्कशास्त्रम्

P.T.O.

- 7) राजा अर्थसंयोगेन किं लभते?
 अ) ज्ञानम्   आ) धनम्   इ) फलम्   ई) लोकप्रियत्वम्
- 8) कौटिल्यमतानुसारं कः प्रधानः?
 अ) मोक्षः   आ) अर्थः   इ) धर्मः   ई) कामः
- 9) ब्राह्मणानां कर्माणि कति?
 अ) पञ्च   आ) षट्   इ) सप्त   ई) अष्ट
- 10) उशीनरः कः?
 अ) बुद्धः   आ) गुरुः   इ) शुक्रः   ई) शनिः

II. द्वयोः प्रबन्धात्मकम् उत्तर लिखत।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an Essay on any two of the following.

- 1) ಕೌಟಿಲ್ಯಸ್ಯ ಕಾಲ-ದೇಶ ಕೃತಿಗಳ ವಿಷಯ ಪ್ರಬಂಧವೆಂದು ಲಿಖತ।
 ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಕಾಲ, ದೇಶ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
 Write an essay on place, date, and works of koutilya.
- 2) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಮಹತ್ವಂ ವಿವೃಣುತ।
 ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 Explain the importance of Arthashastra.
- 3) ರಾಜರ್ಷಿವೃತ್ತಂ ವಿವೃಣುತ।
 ರಾಜರ್ಷಿ ವೃತ್ತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 Describe (Rajarshi vrittam) - ರಾಜರ್ಷಿವೃತ್ತಂ

III. ತ್ರಯಾಣಾಂ ಶಲೋಕಾನಾಮ್ ಅನುವಾದಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿವೃಣುತ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate the Explain any three shlokas.

- 1) ಪ್ರದೀಪಃ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಮುಪಾಯಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಣಾಮ್।
 ಆಶ್ರಯಃ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಣಾಂ ಶಶ್ವದಾನ್ವೀಕ್ಷಿಕೀ ಮತಾ||

- 2) तस्मात् स्वधर्म भूतानां राजा न व्यभिचारयेत्।
स्वधर्म सन्धानो हि प्रेत्ययेह च नन्दति॥
- 3) व्यवस्थितार्यमर्यादः कृतवर्णाश्रयस्थितिः।
त्रय्याहिं रक्षितो लोकः प्रसीदति न सीदति॥
- 4) चतुर्वर्णाश्रितो लोको राजादण्डेन पालितः।
स्वधर्मकर्माभिरतो वर्तते स्वेषु वर्त्मसुः॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain any two sentences with references to context.

- 1) चतस्रः एव विद्या इति कौटिल्यः।
- 2) त्रय्या हि रक्षितो लोकः प्रसीदति न सीदति।
- 3) बलीयान् अबलं हि प्रसते दण्डधराभावे।
- 4) विनयभूलो हि दण्डः प्राणभृतां योगक्षेमावहः।

V ಅ) ಏಕಸ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಾತ್ಮಕಮ್ ಉತ್ತರಂ ಲಿಖತ।

(1×10=10)

ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on any of the following.

- 1) आयुर्वेदानुसारम् 'आहारपद्धति' विवृणुत।
ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
What should be the food habbit as per the Ayurveda.
- 2) अष्टाङ्गयोगस्य परिचयं कुरुत।
ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ.
Describe Astanga yoga.

(4)

34305

આ) દ્વયોઃ લઘુટિપ્પર્ણી લિખત।

(2×5=10)

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on any two.

- 1) જલપાનમ્
  - 2) વ્યાયામઃ
  - 3) પ્રાಣાયಾಮઃ
  - 4) સ્નાનસ્ય મહત્ವમ્
-